

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází na ostrově Kampa 508—III.

Předplatní výminky:
Pro Prahu: čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.
(Předplacení pro Prahu přijímá též Národní knihkupectví Em. Petřika.)

DALIBOR.

S poštou v říši rakouské: čtvrtletně 1 zl., půlletně 2 zl., celoročně 4 zl.

V státech německých: čtvrtletně 25 stř. gr., půlletně 1 tol. 20 stř. gr., celoročně 3 tol. 10 stř. gr.

Pro Rusko: čtvrtletně 1 rubl, půlletně 2 rubly, celoročně 4 rubly.

Časopis pro hudbu a umění vůbec.

 Tímto číslem ukončí se druhé čtvrtletí „Dalibora“. Žádáme všechny, jimž jde o zdar a rozkvet časopisu našeho, by své došlé předplacení v brzkou obnovili a Daliboru nové odběratele získali; neboť jen při hojném účastenství bude nám možná, statně dále pokračovati a zájmy slav. zpěv. spolků českoslovanských vůbec a jednoty pěveckých spolků zvláště hájiti.

Hynek Vojáček.

Jeden z nejprvnějších pěstovatelů mužského čtverozpěvu českého jest bez vší pochyby Hynek Vojáček, který svými komposicemi vlasteneckými nemálo přispěl svého času k národnímu uvědomění bujaré mládeže.

Vojáček narodil se dne 4. prosince 1825 v městečku Zlíně na Moravě, kdež jeho otec spravoval úřad městského učitele a kapelníka. R. 1830 přestěhoval se Vojáčekův otec do Vsetína na Bečvě. Zde probudil jistý Daněky, výtečný hráč general. bassu v mladistvém Hynku lásku k hudebnímu umění, jehož prvním začátkům ho také učil. V duši Vojáčekově ozývaly se melodiální písně národní Karpatské, jejichžto duch vyzívá z pozdějších skladeb Vojáčekových; ano, písně ty vstípily mu myšlenku o samostatném směru slovanské hudby.

Vojáček určen byl od otce svého k studiím gymnasiálním a odebral se za tou příčinou r. 1838 do Brna, kdež setrval až do r. 1845 v klášteře, maje za spolužáky Jana L. Lukeše, Aloise Hniličku a jiné pozdější umělce. Prodlévaje poslední dvě léta v klášteře, stal se ředitelem hudebních zkoušek a varhaníkem u milosrdných bratří. Bohatá klášterní sbírka musikalíi jakož i obcování s výtečnými hudebníky a konečně cvičení se v rozličných nástrojích urychlily jeho hudební studia.

Do tohoto času padají jeho první skladatelské pokusy v církevní hudbě; byly to malé mše, offertoria atd. Též doby skládal Hynek též světské písně a sbory, které při pozdějším provozování s pochvalou se potkaly.

Brzy omrzelo Vojáčka město Brno a ukončiv právě studia gymnasiální ustanovil se na tom, že bude ve Vídni filosofii slyšeti. Posledních prázdnin užil k tomu, že podnikl se svým otcem, mladším bratrem a slovutným pěvcem J. Lukešem, cestu do Karpat, aby se popásl na krásných písniích národních.

Na to odebral se Vojáček do Vídně, kde od r. 1845 do r. 1846 setrval. Zde se ho ujali jeho krajané a jmenovitě pro českou mládež tak obětavý ředitel vyučovacího ústavu p. Petr Bílka, jenž jsa chvalně znám co mecenáš slovanský, jej všestranně podporoval. Zde složil Vojáček jsa od

vlastenecké mládeže povzbuzován výtečné „Písně Hostýnské,“ a „Hlas z Blaníka.“ Po roce vzdal se filosofických studií a přijal místo učitele hudby u hraběnky Marie Bethlenové do Sedmíhrad.

Zde nalezl některé své rodáky, hlavně důstojníky a pak slavného hudebního umělce Růžičku, s nímž stál v přátelském poměru. Aby byl v stálém spojení se svou vlastí, odbíral české časopisy, knihy, stal se členem „Matice“ atd.

Vojáček sledoval prodlévaje v Sedmíhradech důsledně umělecký směr, na němž se zakládají výtvořiny jeho, totiž studium národních písní slovanských, navštíviv osady Bulharů v Dobré a Devě, pak osady Slováků. R. 1846 podnikl cestu skrze Uhry a Sedmíhrady a seznal národní písně maďarské, rumunské, cikánské a tak zvané sasské, které poslední jsou vlastně jakýmsi druhem valčíku, jenž zaznamenán jest ve Vojáčekově skladbě „Bystřické barikády 1848.“

R. 1848 byl pro Vojáčka osudný. Když ruská armáda vnikla do Sedmíhrad, slyšel Vojáček krásné ruské „Pjeseniki“ s průvodem nástroje hudebního a tu poprvé zbudila se v něm touha a přání, odebrati se do Rus. Dům hraběnky Bethlenové vypleněn byl jistou tlupou Sasů, která také zničila hudební plody Vojáčekovy. I co měl tedy počíti?

Odebral se nemaje peněz pěšky domů a usadil se v Brně, kdež až do r. 1851 v důvěrném kruhu svých přátel setrval zanášaje se ustavičně studii národních písní. Německý zpěv. spolek Brněnský zvolil ho za svého čestného ředitele a tu pěstoval Vojáček také české čtverozpěvy; avšak nedostatek slovanských skladeb a brojení němčourů proti slovanskému umění, rozmrzelo ho tak, že se místa toho úplně vzdal a do Vídně se odebral.

R. 1853 hledal Lvov, ředitel cis. ruské pěvecké kapely, učitele hudby a Vojáček ucházeje se o místo to, obdržel je navzdor četným kompetentům. Na to odcestoval Vojáček na své stanoviště Brzeszétilevské na Bugu. Zde si Vojáček osvojil polskou řeč a národní hudbu a naučil se znáti poměry běloruského lidu. Brzy na to nastoupil Vojáček kapelnické místo u prvního pluku gardy v Petrohradě.

Nové známosti s korifei hudebního umění, velkolepost Petrohradské opery působily mohutně na Vojáčka, jenž r.

1857 jmenován byl členem orchestru cís. divadla a r. 1862 varhaníkem cís. italské opery a *professorem na Petrohradské konservatoři*.

Skladby Vojáčkovy započaly českou písní, k níž mu byl podal slova humorista Rubeš. Z církevních skladeb, které Vojáček ve svém mládí složil, nachází se jich několik v Čechách a na Moravě, jmenovitě 5 mší s průvodem nástrojů, 1 mše pro mužské hlasy (v Brně), *rekviem pro mužské hlasy* (v Praze), *devět offertorií* a *responsorium* (v Brně).

Důležitější jsou čtvero zpěvy, sbory a písně, jednohlasé od Hynka Vojáčka. Z písní vynikají: *Krásná noc* — *An Emma* (něm.) — *Wanderknabe* (něm.), kterou slavný Ander r. 1845 velkého nadšení zbudil — *Na růži* (Dreyschocku věnovaná) — *Loučení pěvce* — *Na Moravu* — *Drahomíra* — *Chudý uhlíř* — *Ranní* — *Míně* — *Vlast a dívka* — *Slova matky Slávy* — *Vyšehrad*.

Ze sborů vynikají: *Ples* — *Morava* — *Je to večer* — *Sláva* — *Bezedno* — *Povzbuzující* — *Pospolitá* — *Hlas z Blaníka* — *Modlitba před bojem* — *Vlastenka* — *Studentská* — *Modlitba vojenská* — *O vy hrady* — *Komu bratří zazpíváme* — *Modré hory* — *Plané růže* — *Šest sborů pro chrám Marie Sněžné* — *Buď vůle tvá* — *Lovecká* — *Země česká*. Sbory ty povstaly před r. 1848 a líbily se jak na besedách ve Vídni, tak i v Kroměříži a jinde.

Navrátiv se ze Sedmíhrad složil Vojáček v Brně *čtvero zpěvy*: *Ludmila* — *Cyrill a Method* — *Píškovi* — *Radost a žalost* — *Ples Čechův* — *Čechy krásné*; pak *sbory*: *Čtvero malých sborů* — *Společná* — *Kytka* — *komické terzetto* *Starý pán* (velmi populární) — *Otec a syn* — *Rychtář a baby* — *Zvěřinec*. Dále *písně*: *Domov pravé lásky* — *Naděje* — *Hanácké* — *Veselá jízda* — *Loučení* — *Dumka* — *Slze lásky* — *Pluj korábe* — *Kde děva má* — *Vroucí jinoch*.

Tyto skladby, duchem slovanským provanuté a od výtečných pěvců přednášené, směřovaly za času absolutismu k probuzení národního uvědomění a dosáhly na mnoze žádoucího účele.

Též v Rusi dobyl si Vojáček nemalých zásluh o slovanskou hudbu; neboť byl prvním, jenž nehroze se žádných překážek a protivenství uspořádal v Petrohradě *slovanské koncerty* se slovanským na skrz programem.

V Rusi složil Vojáček *sbory*: *Marnost světa* — *Před nepřitelem* — *Důvěra nábožného* — *Bitva* — *Píseň Moravanů* — *Sbor Velehradský* (dvakrát na text Balcárkův a Koláře) — *Otčina* — *Črnogorec* — *Hurá!* pak *písně*: *Sonet* — *Prosti* — *Na tebe* — *Kak v noč zvvezdy* — *Maša naša*. Mimo to složil Vojáček 6 českých písní, několik ouvertur, začez se mu od J. M. cáře vyznamenání dostalo, a as 40 skladeb klavírních, konečně komickou operettu „*Zajatá*.“ Ze všech těchto skladeb je jich bohužel jen asi 14 tištěno.

Pohlídneme-li na působení Vojáčkovo, musíme doznati, že mu slouží *národní živel v umění za vodítka*, že hledí slovanskou hudbu v umění individualisovat a za tou příčinou působí jeho vlastenecké plody mohutně na srdce a na ducha.

Slovo o ruské hudbě světské (dramatické a instrumentální).

(Pokračování.)

Brzy po *Askoldově mohyle* r. 1839 provozovala se čtvrtá opera Věrstovského, *Touha po rodině*, slova od M. N. Zagoskina, která při mnohých dobrých stránkách přece nedosáhla značného výsledku; hlavně jí bylo na ujmu, že látka vzata byla z časového života; avšak proto pro všecko udržely se na jevišti některé tance s překrásnou hudbou Věrstovského. Po této opeře dávala se pátá opera Věrstovského, *Zjevný sen* na slova Šachovského, která náleží mezi nejlepší výtvořiny národního tohoto skladatele.

Věrstovský rozvinul v této opeře skvělé stránky svého talentu, dodav hudbě své rázu úplně národního a melodiím vřelosti a vzletu ušlechtilého. Ukolébavka kněžny Zorjušky, velkolepý, slavnostný pochod, rozkošný ruský tanec, provanutý duchem národním, jsou skutečné perle této opery.

Skvělejšího ještě úspěchu dosáhla Věrstovského šestá opera *Gromoboj*, která se dne 24. ledna 1858 poprvé provozovala. Opera tato proniknuta jest rovněž jako předešlá duchem národním a jest okrasou ruského repertoaru operního v Moskvě. Taktéž jest opera *Moskevský čarodějník*, která se zhusta na Petrohradském jevišti provozuje.

Jako Věrstovskému, tak i v duši geniálního Glinky zableskla se okolo roku 1834 myšlenka, aby položil pevný základ k národní hudbě dramatické. Pozorování zvláštního rázu hudby italské vedlo jej k hlubšímu skoumání podmínek, pod nimiž by se také hudbě slovanské vdechnouti dal ráz samostatný.

V nepoznané ještě bohatosti národních zpěvů otevíralo se tvůrčímu jeho duchu veliké, dosud málo pěstované pole; myšlenka o příští *národní opeře slovanské* vždy mocněji jej jímala. Co se již dříve v jeho písních a romancích ozývalo, mělo nyní ve velkém díle dramatickém přijíti k živějšímu a dokonalejšímu výrazu.

Chutě tedy nastoupil Michael Ivanovič Glinka neschůdnou dráhu národní hudby dramatické, složiv velkou lyrickou operu *Život za cara*, která se roku 1836 v Petrohradě poprvé (v Praze 29. srpna 1866) s nejskvělejším výsledkem provozovala. Zaskví-li se jednou — jak nepochybujeme — budova slovanského operního slohu v úplné své dokonalosti, bude zajisté Glinka, jenž se snažil ideál svůj vtělit v dokonalou co možná formu, s vděčností jmenován mezi skladateli, kteří na základě bohatého živilu národního první krok učinili k uskutečnění myšlenky o slovanské dramatické hudbě. První tato Glinkova opera byla toho jasným důkazem, že slovanským skladatelům není více zapotřebí sledovati vzory cizí, že z vlastního národa čerpati mohou půvaby a krásy nové. Ačkoliv děj opery *Život za cara* je jednoduchý a málo rozmanitý, dovedl Glinka tuto vadu libreta vylíčením živilu ruského a polského co možná zastříti, a vdechl jednotlivým osobám ráz individualní.

Zádumčivé národní písně ruské i příbuzné jim ohnivé a rytířské zpěvy polské poskytly Glinkovi vděčnou příležitost k uměleckému jich spracování ve smyslu novější hudby, a geniální skladatel vypěstoval skutečně z těchto jednoduchých a prostých květinok zpěvného sadu národního mohut-

né, opravdu velkolepé rostliny, a pozbyly-li tyto prvotní národní zpěvy při reprodukování něco na svěží vynalezavosti, dosadil to Glinka dokonalou formou uměleckou.

Patriarchálnosti Rusů hleděl skladatel přídržováním se přísných forem od kanonické, volné imitace až ke skutečnému fugatu, rytířství Poláků důsledným přídržováním se mazurkového a polonezového rytmu vyhověti; avšak široký proud zpěvných motivů odnímá celku oné živosti a mohútlosti výrazů, jakých třeba k dosažení pravého účinku dramatického.

Vada ta vystupuje hlavně v první části třetího jednání, kde se postup děje zúplna zastaví a momenty čistě lyrické příliš se rozvinují. Těžištěm celého díla jsou velkolepé, nejvíce polyfonní sbory, které se nikdy s mohútým účinkem neminou.

Opera *Život za cara* potkala se hned při prvním představení s všeobecným nadšením, které až dosud neochladlo, a stala se v skutku národní operou ruskou a stálou okrasou Petrohradského divadla. Že tomu tak, svědčí ta okolnost, že se dne 27. listopadu 1866 již po 273krát provozovala. Kráčeje tímtež směrem a řídě se svými ustálenějšími zásadami, složil Glinka několik let na to druhou operu *Ruslan a Ludmila* (Slova od Puškina), která se r. 1842 poprvé v Petrohradě (dne 16. února v 1867 v Praze) dávala. V opeře té jeví se ještě zápas skladatelův s nesnadnostmi a obtížemi neschůdné dráhy, kterou si kráčet předevzal, jakož i jeho chvalná snaha, aby dostal oněm podmínkám, které si byl vytknul klada základy k slovanskému opernímu slohu.

Ruslan a Ludmila stojí v ohledu dramatickém mnohem výše než jeho první opera, kouzelný svět poskytl fantazii jeho volnější vzlet a rozsáhlejší pole. Jak z melodií tak i z rytmů vane čistě slovanský duch.

Za příkladem Glinkovým pokusili se někteří ruští skladatelé v oboru dramatické hudby; avšak až posud nepoštětilo se jim dostoupiti oné výše, na níž stojí Glinka a Verstovský. Nicméně dlužno uznati s vděčností jejich chvalitebnou snahu a díla jejich záslužná. Jsou to Alexej K. Lvov, jenž složil opery: *Udinu*, *Bianku*, *Ermo*, z nichžto první i ve Vídni a Drážďanech provozována jest, pak baron Fittinghof (Větinkov), jenž složil opery *Demon* a *Mazepa*; Antonín Rubinstein, který v mladších letech svých komponováním ruských oper se zanašel. Složil tříaktovou operu: *Dimitrij Donský* (1850), pak jednoaktové operetky: *Sibiřský lovec* (1851), *Tomáš blázen* (1858), *Msta* (1858), které se v Petrohradě provozovaly, avšak z repertoiru zmizely. Operetta *Sibiřský lovec* provozovala se v něm. překladu ve Výmaru (1854). Dále složil Kyj operu *Kavkazský plenník*, Dánčan Dütsch operu *Kroatka*, Villebois operu *Nataša*, Ptrujský operu *Paraša*, Dargomyžský opery *Rusalka*, *Slavnost Bachova*, *Amalat Beg*, Artěmovský malorusk. operu *Zaporožec*, kterážto poslední byvši zpívána v maloruském jazyku nezbudila takové pozornosti, jaká se očekávala, a to za tou příčinou, poněvadž se již od mnoha let v Petrohradě maloruské operetky provozovaly.

V nejnovějším čase obrátil na se všeobecnou pozornost duchaplný kritik a skladatel Alexandr Nikolajevič *Sěrov* pětiaktovou operou *Judita*, která roku 1863 pravou sensací v Petrohradě zbudila. Alexandr Sěrov (nar. 1820 v Petrohradě) zabýval se již v mládí pilnými studii theoretickými

a největšího vplyvu naň později měl slavný M. J. Glinka. Nemálo však naň později účinkovali Fr. Liszt a Richard Wagner, s nimiž vstoupil v úzký přátelský svazek. Sěrov, muž to již letný, bez zvláštní zevnější uhlazenosti, s pevným přesvědčením a důvěrou ve své hudební nadání, přestál co kritik již mnohý boj a časté porážky jej jen více utužily; jeho ostrovtipná důmyslná hlava stavěla se na odpor všemu obyčejnému, všednímu, podlému a veškeré šabloně. (Pokr.)

Úvahy.

Tout egal! Risoluto-Polka pour le Piano par Max Konopásek. Nákladem Christopha a Kuhé v Praze.

Má-li znamenat v hudbě „Tout egal“ to je jedno aneb jedno a totéž; tuť očekáváme ovšem od skladatele dle tohoto titule, aby to samé nebylo tímtež; nýbrž aby vždy bylo jiným a přec tímtež. Jak jsme v této skladbě shledali, snažil se skladatel vyhověti všemožně názvu této skladby a provésti dosti uměle naznačenou charakteristiku. Zdá se nám ale, že nestojí ještě skladatel, ač sice nadaný, přec na takové výši hudebního umění, aby dostal tak velké úloze, která vyžaduje mimo vytříbený vkus a celý harmonický apparatus, ještě i kombinačního ducha. Řadí-li se ale rozličné hudební věty jedna na druhou, a svarirují-li se při tom ještě některé dlouhé sekvence tak, že přijde-li se do polovic skladby, se opakuje totéž zase z počátku, tuť ještě není to samé tím samým, to jest jen to samé tím samým. Neboť skladba „Tout egal“ vyžaduje, by se vytvořilo z mála mnoho, a ne z mnoha málo. Nechtíce se spouštěti do podrobná do technického rozbirání skladby této, musíme doznati, že uspořádal skladatel harmonicky vše dobře a v tomto ohledu též vše dobře promyslel, tak že doporučujeme skladbu tu, která zběhlého pianisty vyžaduje, i pro její melodickou plynnost těm, kteří sobě v salonních skladbách libují. x.

Tri Tantum ergo pro sopran, alt, tenor a bass od A. Nedvěda. U Jana Schindlera v Praze.

Skladby tyto, které se užiti mohou za vložky, vynikají mimo jednoduché, pěkné melodie a harmonie též i kostelním slohem a dají se i méně obratnými zpěváky snadno provésti. Číslo první a třetí se vyznačují též i originálností; kdežto číslo druhé v eurhythmickém ohledu nic jiného není, než jen vůbec u nás známé „Pange lingua“ s jinou tóninou, melodií a harmonií; je to asi tolik, jako když se vleje hmota do cizí formy, což skladateli na úkor nebudiž, anto pevně přesvědčeni jsme, že on zamýšlel rytmiku zmíněného „Pange lingua“ podržeti, ale že jí chtěl vtisknouti jen jinou melodií a harmonií, a to se mu také dobře podařilo při ponechání tohotéž taktu a vzhledem ku časoměře textu. Skladby tyto, které se na skladě pana Schindlera nacházejí, doporučujeme pánům ředitelům kostelní hudby. o.

Dopisy.

Z Milána. (Nové opery od Albertiho, Petrelly, Cognotiho. — Smuteční mše za Rossiniho od 12 skladatelů.)

Nová opera „Armando e Maria“ od *Karla Albertiho*, která se poprvé dne 30. května v divadle „oi Fiorentini“ v Neapoli provozovala, došla nejpříznivějšího výsledku. Je to práce

mladistvého syna Adama Albertiho, jenž je podnikatelem divadla „de Fiorentini.“ Nejhlavnější cena hudby té spočívá v tom, že neupomíná hudba na žádný slob, žádnou fakturu a žádné motivy. Mnohé zlomky té opery přijaty byly s nadšením a mladistvý skladatel byl — 25krát vyvolán. Jak ze všeho vysvítá, kyne mladému skladateli skvělá budoucnost, máť velké komposiční nadání; avšak musí konat ještě mnohá studia, jak mu to byl pravil sám maestro Mercadante, jenž jsa přítomen prvnímu představení mnohé části chválou provázal. Provedení bylo výborné, jmenovitě se vyznačili sig. Spezia, Aldighieri, baryton Zaccometti a Arati. Při druhém představení byl komponista opět — 25krát volán. Romance pro tenor musela se opakovati, závěreční terzetto došlo velké pochvaly. — Petrella komponuje nyní novou čtyřaktovou operu „*I promessi sposi*“ (Snoubenci). Jak známo jsou „Snoubenci“ nejvýtečnejším románem italským od slavného Manzoniho, ježž děkan Prokop Ondrák do českého byl přeložil. Básník Ghislanzoni napsal už první jednání libretta dle Manzoniho světově známého románu a sice za — dva dni. Petrella edebral se do městečka Lecca, aby dosáhl hudební inspirace na tom místě, kde se děj románu přihodil a kde Manzoni napsal svůj nesmrtelný román. Jak se časopis „Lombardia“ dovídá, získal si nakladatel Lucca vlastnictví nejnovější této Petrellovy partitury. Nevím co na tom pravdivého, jisto však jest, že nabyt vlastnictví nové opery: *Goretta* od mladého maes. San Germana. — Maestro Antonio Cagnoni, jenž zde několik dní prodlíval, ukončil právě dvě nové komické opery: *Un capriccio di donna* (Rozmar ženy), slova od Ghislanzoniho, a *Gli amori di Cleopatra* (Lásky Cleopatřina), slova od M. Marcella. — Komise ustanovila už části *smuteční mše* za Rossiniho, navržené od Giuseppe Verdiho, kterou v hudbu uvéstí rozliční skladatelové italští se uvázali. Maestro *Buzolla* bude komponovat *Rekvie* (sbor) — maes. *Bazzini* *Dies irae* (sbor) — maes. *Pedrotti* *Tuba mirum* (solo pro baryton) — maes. *Cagnoni* *Quid sum miser* (duetto pro sopran a kontraalt) — Frid. *Ricci* *Recordare* (kvartetto) — maes. *Nini* *Ingemisco* (solo pro bass) — maes. *Coccia* *Lacrimosa* (kvartetto) — maes. *Gaspari* *Domine Jesu* (sbor) — maes. *Plutani* *Sanctus* (sbor) — maes. *Petrella* *Agnus Dei* (solo pro kontraalt) — maes. *Mabellini* *Lux aeterna* (terzetto) a maestro G. *Verdi* *Libera me* (sbor se soly a fugu.)

Z Petrohradu. (Zábava pro komorní hudbu. Slč. Lavrovská. — Koncert filharmonické jednoty. — Nové ruské opery. — Koncerty.)

V třetí zábavě pro komorní hudbu, v níž účinkuje vedle pp. Pickla, Albrechta a Weickmanna také Váš krajan p. Seifert, provedeny byly kvartetto (Es-dur) od Beethovena, dvě kvintetta od Schumanna a Mozarta, a konečně nový oktett pro smyčcové nástroje od Svendsena, kterýžto poslední vyniká svěžestí myšlének a pěknou formou. Téhož dne dávala ve velkém divadle slč. Alžběta Lavrovská, která jak doslýchám přijala engagement u velké opeře v Paříži, koncert, přednášejíc arii z „*Ruslana a Ludmily*“ od Glinky, scénu a arii z „*Proroka*“ od Meyerbeera, recitativ a scénu z „*Alcesty*“ od Glucka a tři písně od Dargomyžského, Moniuszky a Schumanna. Nadšení obecnstva bylo nesmírné a neutišilo se dříve, dokud oblíbená umělkyně neopětovala obě první slovanské písně. Koncert filharmonické jednoty obsahujíc Mendelssohnovu reformační synfonii (op. 107.), ouverturu k *Leonoře* čís. 3. od Beethovena a orchestrální polonaisu ze „*Struensee*“ od Meyerbeera, vypadl velmi dobře. Orkestr skládal se ze 130 hudebníků, jenž obezřelým řízením p. Ed. Nápravníka ty které skladby precísně provedl. Mimo to zpíval p. Mělníkov arii od Mendelssohna a romanci z „*Tannhäusera*“, a p. Walter přednášel sonatu pro housle od Rusta. Pro příští sésonu připravuje se na ruském divadle pětiaktová opera ruská „*Růže karpátská*“ od Salomona a čtyřaktová opera „*Moc dáblava*“ od Sěrova. Mimo to dávali tu koncerty p. Walter a p. Auer, virtuosové na housle, slč. Termínská, nadaná žákyně A. Rubinsteina, p. Abt, známý německý skladatel písní a sborů, p. Kologrivov, cellista, jebož krásnému tónu a výtečnému před-

nosu jsme se obdivovali; slč. Chvostova, žákyně Lešetického, p. Promberger, o jehož historickém koncertu již v těchto listech byla podána zpráva, p. Lešetický a Louis Maurer, veterán zdejších hudebníků. V koncertě zasloužilého tohoto umělce slyšeli jsme romanci pozůstalé opery po nebožtíku hraběti Mich. Vělhorském.

Z Moskvy. (Nové musikalie. — Koncert M Rubinsteina.)

E. P. Nojisejevna vydala zde u Jurgensona následující písně: V minutu žizm trudnyu. — Serdce. — Sosna (slova Lermontova). — Bylo prošlo (z Horáce). — Angel (slova Lermontova). — Výroční koncert Mik. Rubinsteina byl velmi zajímavý co do volby a provedení kusů. Slyšeli jsme Berliozovu skladbu „*La damnation de Faust*“ pro sbor a orkestr, pak ouverturu k opeře „*Carmoisina*“ od Laroche, koncert pro piano od Litolffa (op. 108.), klavírní fantasii A-moll od Chopina a šest charakteristických národních tanců ruských od Mik. Rubinsteina, který veškeré skladby pro piano mistrně přednesl a geniální svou hru v zářícím světle objevil.

Z Varšavy. (J. Duleba †.)

Známý výtečný pianista Duleba rodem z Krakova zemřel tyto dni ve Varšavě po několikadenní chorobě následkem postřelení v souboji, který byl podstoupil. Pan Duleba byl teprv 26 let stár. Smrt nadaného umělce toho dojala bolestně celé město a vzbuzuje soustrast ve všech kruzích obecnstva polského.

Z Mnichova. (H. Bülow. — Brožurky proti Wagnerovi.)

Dvorní kapelník a ředitel zdejší konservatoře, p. Hans Bülow zadal o své propuštění jsa přílišným namaháním ztrmácen. Zdaž ho hudbymilovný král sprostí úřadu, nedá se tak snadno uhodnouti. — Proti R. Wagnerovi, jebož největším ctitelem jest mladý král, vyšlo opět několik polemických brožurek, jmenovitě Richard Wagner a židovstvo. Od nestranného v Elberfeldu. — O Wagnerově brožurce „*Židovstvo v hudbě*“ od V. Löbke a Ed. Hanslika v Berlíně. — Ještě slovo o Wagnerově brožurce „*Židovstvo v hudbě*“, věnuje Friedemannu a Oettingrovi Max Fuchs v Mnichově. Nejnovější spiknutí hudebních židů proti Rich. Wagnerovi. — K smíření židovstva v hudbě od Dra. Jul. Langa. —

Ze Stuttgartu. (Nová opera.)

Dne 31. května provozovala se tu poprvé nová opera „*Elsa*“, tezt od Pasquea, hudba od Hochstädtra s velmi příznivým výsledkem.

Z Vídně. (Slavnostní beseda.)

Slavnostní beseda ve prospěch českých průmyslových škol ve Vídni dne 5. června v místnostech Zoblových akademickým spolkem Vídeňským, dále pak spolky „*Slavojem*“ „*Lumírem*“, dělnickým spolkem „*Pokrokem*“, vídeňskou záložnou „*Včelou*“, slovanskou besedou a slov. zpěv. spolkem uspořádaná shromáždila velmi četné obecnstvo. Prostrannou zahradou zavzněla k uvítání hudba kapely c. k. pluku arcivévody Leopolda výborným řízením p. Čánského, načež následovaly přednášky zpěvákých spolků s dvěma divadelními představeními. První „*Řemeslnická merenda*“, komický obraz v jednom jednání dle Angelyho, řízena byla velmi dovedně p. O. Krásou, divadelním ředitelem spolku „*Pokrok*“. Obecnstvo překvapeno jsouc velmi dobrými výkony odměnilo při představení spoluúčinkující dámy a pány hlučným potleskem. Přestávky vyplnila hudba. Ze sborů zpívaných s nadšením a bouřným potleskem se strany obecnstva přijaty byly: „*Orle pestrý*“ od Förchtgotta, „*Zbrojnoši*“ od Smetany, jakož i Jenkův pochod „*Hajdmo*.“ — Též musíme připomenouti solo na křidlovce přednesené p. Čánským, ježž obecnstvo velmi čestně uvítalo. Představení Nerudovy zdařilé veselohry „*Prodaná láska*“, jež řízena byla p. Krásou, bylo taktéž velmi vděčně přijato. Při pěni oblíbené hymny národní „*Kde domov můj*“ ozářena byla bengálským ohněm celá zahrada. O 12. hod. začala taneční zábava, kteráž do bílého rána trvala; hudební sbory byly provedeny jmenovanou již kapelou a kapelou dělnického spolku. Obecnstvo bavilo se až do 5 h. ráno. Čistý výnos obnáší 1000 zl.

N. L.

Z Czerovic, dne 6. června. (Dodatek k životopisu Mikuliho.)

V čísle 16 Dalibora podal Jste stručnou biografii a seznam skladeb nadaného Mikuliho; avšak jak se zdá ze starších pramenů; neboť musím připojiti, že rodiče Mikuliho už dávno nežijí a firma otce Mikuliova po několika vyrovnávacích řízeních zanikla. To je však vedlejší. Důležitější jest to, že v seznamu skladeb Mikulových vynechány jsou nejdělejší skladby, které všem pianistům a ústavům klavírním doporučuju. Jsou to zvláště: Mazurka op. 3., Mazurka op. 11. a Valčík op. 20. K doplnění seznamu skladeb Mikulových podávám zde ještě následující: Čtyry mazurky op. 2., v Paříži. — Mazurka (Des) op. 3., ve Varšavě u Friedleina. — Mazurka (G) op. 10. — Mazurka (H) op. 11. — Etuda s průvodem harmonia op. 12. — Šest valčíků op. 18. — Dvě nocturny op. 19. — Valčík (A) op. 20. Skladby, počínající od čísla 10, vyšly vesměs ve Vídni u Spiny. Bude-li možná, podám někdy charakteristiku jeho skladeb. F. K.

Z Berouna. (Produkce zpěv. spolku „Slavoše.“)

Po dlouhém čekání dostalo se přispívajícím údům Slavoše první řádné produkce, která se odbyvala dne 22. května v místnostech občanské besedy. Na programu byla následující čísla: Na vlast, sbor od Pazdířka — Jaro, sbor od Zvonaře — Staročeská, sbor od Pecha, a čtvero zpěv „Labe tiché“ od Vil. Blodka. Provedení sborů bylo zdařilé, oč sobě oba páni ředitelové Nešvera a Zelinka — sásluh dobyli. Četné obecenstvo hojným potleskem odměnilo pány pěvce, kteří se velmi statečně drželi. Labe tiché přednesli řízením p. Zelinky pánové *Viesenberger, Kaňka, Hendl a Coufal* velmi precísne — a došli hojného potlesku. Mezery mezi sbory vyplnil p. Nešvera obratnou hrou na piano — začez se mu hojné pochvaly dostalo. Mezi přítomnými posluchači byl též slovátný prof. Kořistka na pražské technice a jeho žáci, počtem asi 30, kteří právě v Berouně meškali. Po odbyté produkci oddala se mládež vířivému tanci, kdežto my starší sobě opět přáli, by Slavoš co nejdříve druhou produkci uspořádal a nás novými pěknými sbory, jakých on hojnost má — překvapil. Na zdar! F. B.

Kronika zpěvácckých spolků.

* *Mimořádná valná hromada Hlaholu.* Pražský zpěváccký spolek „Hlahol“ odbyval včera mimořádnou valnou hromadu za předsednictví p. Huleše. Čtena jednatelská zpráva, z níž vysvítá, že „Hlahol“ zdárně činí zadost úkolu vytčenému, jakož v roce právě minulém provedl dne 8. listopadu vokální mši od Bendla, uspořádal dva koncerty, zábavu na Žofině, účastnil se pilně při rozličných slavnostech a pohřbech, zejména při pohřbu K. B. Storchy, Kittla, kanovníka Vinařického, Arnolda, a přičinil se o zřízení jednoty zpěvácckých spolků. Spolek čítá nyní, nastupuje 8. rok trvání svého, celkem 417 členů, mezi nimiž 8 čestných, 206 výkonných, 95 zakládajících a 108 přispívajících. Příjmy obnášely minulého roku 1427 zl. 79 kr., vydání 901 zl. 67 kr.; zbývá tedy 526 zl. 12 kr., z roku předešlého zbylo 170 zl. 73 kr.; jest tedy čisté jmění spolkové 696 zl. 95 kr. Mimo to má „Hlahol“ základního jmění 800 zl. v obligacích. Po přečtení zprávy jednatelské vzdány jsou pp. dru Hořínkovi a Strakovi díky za uspořádání archivu. Po té rokované o návrhu stran změny místnosti spolkové. Poněvadž nynější místnost nevyhovuje účelům spolkovým jsouc nepřiležita i obmezena, navrhuje výbor, aby se najaly místnosti nové a sice v domě měšťanské besedy, který se právě staví. Podle stanov však může o změně místnosti rozhodovati toliko valná hromada, proto žádá výbor, aby valná hromada jej splnomocnila k vyjednávání o věci této s výborem měšťanské besedy, zdali by nepovolil Hlaholu v nové budově místnosti za 300 zlatých činže. Návrh ten přijat. Dále navrhoval výbor, aby řediteli „Hlaholu“ povolena byla odměna 300 zl. z pokladny spolkové; i ten návrh přijat jednohlasně. P. Fleischmann navrhuje ve jměnu výboru, aby „Hlahol“ podnikl výlet do Veltrus. I ten návrh přijat s tím dodatkem, aby k výletu tomu byli pozváni všichni

spolkové pražští a jiní zpěvácckí, a aby se výlet podnikl první neděli v červenci. Konečně přijat návrh p. Starého, aby všichni v Praze bydlící členové udali mu svůj byt, by je mohl zpravit pokaždé, kdykoliv „Hlahol“ jest pozván k nějakému účastnění se ve veřejných průvodech a jiných příležitostných slavnostech.

* *První schůze ústředního výboru jednoty zpěv. spolků českoslovanských.* Dne 13. června zasedal poprvé ústřední výbor jednoty zpěvácckých spolků českoslovanských za předsednictví starosty p. Huleše. Před rokovaním o předmětech na programu se nalezajících poukázal p. dr. Fleischmann na rozsáhlý obor působnosti, jakýž bude vzhledem k účelu jednoty jednatelství přikázán a navrhoval, aby z působnosti té vyloučeny byly všecky práce týkající se na prsto hudební stránky, posuzování zaslaných sborů a jich vydávání, pak redigování a vydávání časopisu a p. a sice tak, aby jednatelství svěřeno bylo dvěma osobám, jedné část administrativní a druhé část hudební. Uznáváje důležitost hudební působnosti, navrhnul dr. Šmolcnap, aby obor tento nebyl svěřen jednotlivci, nýbrž zvláštnímu hudebnímu odboru z vícera členů záležejícímu, čímž by se zároveň stanovami neopodstatněnému rozdělení jednatelské činnosti předešlo. Po delší debatě byl tento poslední návrh dr. Šmolcnapy přijat, načež přikročeno k vlastnímu programu. Především byl zvolen za náměstka starosty p. dr. Šmolcnap, za jednatele dr. Fleischmann a za pokladníka p. Pospíšil. S volbou touto byla zároveň spojena volba hudebního odboru, do něhož zvoleni byli pp. Bendl, Lukes, Starý a dr. Šmolcnap. — Po zprávě jednatelské a pokladnické o stavu jednoty a jejím jmění, v němž se od svatojanského sněmu žádná značnější změna nestala, leč ta, že přistoupili k jednotě zpěvácckých spolků českoslovanských od onoho času čtyry spolky, bylo rokované o vícero, pro vznik a zdar jednoty velmi důležitých návrzích. Jmenovitě usnesl se výbor ústřední jednoty na tom, opětným vyzváním zpěváccké spolky k přistoupení pozvati a k tomu cíli zvláště k jednotlivým příznivcům těch kterých spolků se obrátiti a jimi prostředně na spolky působiti. *Dále byla pp. Bendlovi a Starému svěřena úloha, aby s p. Eman. Melišem, redaktorem hudebního časopisu Dalibora vyjednávali a pak ústřednímu výboru zprávu podali, zdali a jakým způsobem by se přejmutí Dalibora a další jeho vydávání redakcí a nákladem jednoty uskutečniti mělo.* Poslední návrhy na vypsání ceny za sbory a nejrychlejší početí vydáváním a honorováním sborů byly hudebnímu odboru k podání podrobného dobrozdání odevzdány.

* *Jednota pražských hudebních umělců* k podporování vdov a sirotek odbyvá v neděli dne 27. června valnou hromadu.

* *Zpěváccký spolek „Ozvěna“* v Benešově uspořádal v neděli dne 6. června v zahradním hostinci „na Čápu“ II. řádnou besedu. Na programu byly dva mužské sbory: „Na Prahu“ od Jind. Veita a „Čeští manové“ od Al. Jelena, pak dva smíšené sbory: „Nitra“ a „Už Slovensko vstává“ od Dr. L. Procházky, dále více hudebních kusů, z nichž zvláště vynikaly ouvertury „Felsenmühle“ a „Cikánka“, pak Arie z Trovatore pro cello a variace pro klarinet. Provedení bylo velmi skvělé. Zvláště novinka, totiž smíšené sbory, došly u četného obecnstva velké obliby. Největší zásluhu o tento zábavný večer má pan sbormistr *Jan Köhler*, který nastudoval s neunavenou pilí všechny sbory i hudební kusy.

* *Budyňský zpěv. spolek „Bivoj“* podnikne na den sv. Petra a Pavla vycházku do Peruce, kdež bude přednášeti velmi zdařilý sbor „Pijanovo dědictví“ od F. Bergmanna. — Týž činný spolek projevil p. Bergmanovi vřelý dík za musikalie, které byl nadaný skladatel jemu věnoval.

Zprávy.

* *České divadlo.* Dne 10. června: „Faust a Markéta“; dne 12. června: „Loď v přístavu“; dne 15. června: „Don Pasquale.“ *Komická opera ve 3 jednáních, přel. Jind. Böhm. Hudba od G. Donizettiho (poprvé);* dne 18. června: „Don Pasquale.“

Slavné pěvkyni sl. Vitali máme co děkovati, že uvedena v náš repertoír opět nová komická opera, totiž „Don Pasquale“ od G. Donizettiho. Sloh celé opery je nejvíce podoběn slohu „Nápoje lásky;“ někdy vystupuje až příliš frapantně tato podobnost. Ačkoliv se nedostává této opeře, kterou Donizetti r. 1843 pro Paříž byl složil, zvláštního půvabu dějství a jmenovitě střídavosti situací; dává se přec na všech hlavních divadlech italských jak v Itálii tak v cizině a máme za to, že se i na českém jevišti udrží, budeme-li mít po ruce vždy tak výtečné pěvecké quartetto, jako je nyní máme.

Jako v komposici, tak i v provedení komické opery jsou Italiáni — skladatelé i pěvci — téměř nedostižni. Více než po celé století obsypává hudební svět tyto vděkoplňné, usmívavé hudební obrazy Jomelliho, Lea, Galuppiho, Rossiniho, Donizettiho a Ricciho nevadnoucí přízni a účastenstvím a máme za to, že spočívá v komické opeře Italianů nehybnoucí jádro, z něhož vypučí svěží, zelený strom. Že se vyvinul u Italiánů až k „non plus ultra“ tento druh hudby, neleží pouze ve zvláštnostech jejich talentu a povahy, v jejich naivním a veselém názoru života, nýbrž i v povaze jejich půvabné hudební řeči; neboť ony rychlé parlandové frase, které tvoří značnou část žertovné hudby, nedají se provésti v žádné řeči mimo slovanské, je-li překlad plynulý a výtečný. Vážné opery Cimarosy a Paesiella jsou už dávno zapomenuty; za to však dávají se až dosud s úspěchem rozhodným: *Il matrimonio segreto*, (Tajné manželství), komická opera od Cimarosy a *La bella molinara* (Slíčná mlynářka) žertovná opera od Paesiella. Kdy pak člověk slyší Rossiniho druhdy obdivovanou vážnou operu „Tancreda“? Zmizel téměř ze všech divadel; co zatím jeho genialní „Lazebník Sevillský“ zdobí každý repertoír divadelní. Tak také bude stále žít Donizetti ve svých komických operách: *Elisire d'amore* (Nápoj lásky) a *Don Pasquale*, i když budou prachem a pavučinami pokryty partitury jeho oper: *Anna Bolena*, *Belisar* atd. Francouzští skladatelé nebyli příliš šťastni v nápodobování komické opery, která se nejprv za času Ludvíka XIV. r. 1645 v Paříži zprostředkováním Mazari novým objevila. Francouzům chybí naivnost, svěžest a především bohatost na melodie; to tvrdil a dokázal už před stolety Jean Jacques Rousseau, jenž důkladně znal a oceniti uměl přirozené hudební nadání svého národa. Arii, jako je sortita Rossiniova Figara, nesvedou veškerí hudební talentové Francie, kdyby se i dohromady sloučiti dali. Komická v tak zvané jejich opera comique nespočívá nikdy v hudbě, nýbrž v situaci a náleží tedy básníku a nikoliv skladateli. Poslyšme si na př. nejlepší zpěvohru Adamovu, totiž *Postiliona z Lonjumeau* a hned na to *Nápoj lásky* od Donizettiho, aneb také *Don Pasquale*. V jednom čísle italské partitury najdeme mnohdy *více čistě hudebního živlu*, než ve všech 3 aktech francouzské zpěvohry. Hlavní zásluha její spočívá vlastně v tom, aby se zakryla nuznost melodičnosti skvělou, pikantní a vkusnou technikou. Němci nevyvedli v komické opeře mnoho kloudného a co vyvedli, přišlo téměř už v zapomenutí. Kdo zná nyní operetky Hillera, Dittersdorfa, Schenka, Weigla, Eulé atd.? W. A. Mozart napsal své dvě komické zpěvohry: *Così fan tutte* (Tak to tropí všechny) a *Nozze di Figaro* (Figarova svatba) na italský text a pro italské zpěváky a dlužno jej tedy v tomto oboru za *italského skladatele* považovati. Avšak zaběhli jsme svým úvodem daleko. Vratme se raději k „Don Pasquale,“ jenž v úterý dne 15. června veškeré obecenstvo tak rozveselil. Látka této zpěvohry není nová a objevila se v rozličných formách na slovanských, francouzských, italských, španělských i německých jevištích.

Don Pasquale, starý zámožný a skoupý podagrista předsevzal si, že zlomí vzdory svého synovce, jenž si nechce vzíti za manželku ženu, kterou byl pro něho *Don Pasquale* vyhledal a to za tou příčinou, že už miluje jinou (Norinu). *Don Pasquale* umíní si, že se ožení a tím synovce vydědí. Doktor Malatesta, domácí přítel a důvěrník starce, obdrží roz-

kaz, aby vypátral pro *Don Pasquala* nějaké nevěsty. Malatesta je však upřímnější přítel synovce než skoupého strýce. Malatesta užije okolnosti, že *Don Pasquale* nezná Norinu milenkou synovcovu a předvádí starci Norinu co svou sestru, která se právě vrací z ústavu a se odhodlala, jej pojmouti za muže. Starý mládenec je celý zanícen milostností, ostýchavostí a mravností mladistvé nevěsty. I pošle hned pro notáře, aby sepsal svatební smlouvu a synovec — milovník to Norin — musí smlouvu tu co svědek podepsati. Sotva že je smlouva vykonána, ustane Norina od přetvářky a z ostýchavé dívčiny stane se rozvzteklená Xantippa. Ošizeného *Don Pasquala* docházejí na to ohromné účty za nový nábytek, věci přistrojné, šperky, za nové livreje, koně, kočáry, za předplacení lóže do divadla atd., které si Norina objednala. Starý *Pasquale* vzdorujíc výstřednímu jednání mladé paní, která by takto v brzku jeho dům přivedla na mizinu, dá se svou zlostí tak unést, že nazve Norinu — koketou; začez mu tato notný políček vysadí. Tento políček a zachycené milostné psaníčko, v němž nápadník mladé paní žádá o dostaveníčko; to vše pomate ubožáka *Pasquale* na dobro, i ustanoví se na tom, že přenechá svému synovci Ernestu tuto litici v podobě ženské za manželku a doufá, že se tak lépe na něm pomstí, než aby ho vydědil.

Tímto ryze komickým obratem končí se opera. Co se hudby vůbec týče, je naskrz přiměřena, melodiální, vděkoplňná, plná pikantních efektů vokálních a instrumentálních. Overtura může se nazvati přiměřenou a veselý hlavní motiv její vyňat jest ze zdařilé arie Noriny. O obratnosti skladatelově jakož i o jeho nevšedním talentu, efektně psáti pro hlasy, svědčí téměř veškeré kusy této opery, z nichž však zde nejzdařilejší podáváme. Romance doktorova (Des-dur) vynikajíc rozkošnou kantilenou zbudována jest na jednoduché, ale krásné harmonii; mezi Ernestem a *Don Pasqualem* (čís. 4) vystupuje hlavně střední věta (As-dur) — scéna a kavatina Noriny je roztomilý hudební kus a působí utěšeně svým líbezným andantem (G-dur), jako svým rozmarným, ozdobným allegrettem (B-dur). Druhá věta dělá zvláště příjemný účinek význačným svým rytmem, zdařilým motivem, a vůbec selou svou formou. První akt končí velkým duettem mezi Norinou a *Don Pasqualem* — brilliantním to kusem, jež dlužno považovati za jedno z nejlepších čísel; neboť vyniká rozmanitostí co do formy, svěžestí myšlének a obšírností, aniž by se stala rozvláchnou. Následující na to tenorová arie (F-moll a Des-dur) jsouc skoro sentimentálně držána má pěkné momenty a jest vůbec dobře provedena. Po obyčejném terzettu, v němž Norina převládá, následuje brzy druhé finale, v němž se zračí některé dobře zosnované a efektní pospolné věty. Situace tu oživí se zvláště líčenou metamorfosou Noriny, která se objeví *Don Pasquale*vi v takovém světle, že se mu sňatek s ní zdá býti horoucím peklem. V třetím aktu potkáváme se se svěžím rozmarným a charakteristickým duettem mezi Norinou a *Don Pasqualem*; s velmi půvabnou serenadou (čís. 14.), kterou zpívá Ernesto jsa sborem doprovázen. Líbezný zpěvný motiv, jednoduchá a přec na pravém místě zvýšená harmonie, utěšený rytmus, dobře volený průvod, to vše přispívá k tomu, že se serenada ta stala tak oblíbenou. Také nouturno (Norina a Ernesto A-dur), které následuje bezprostředně po ní, oplývá vděkem melodiálním. V rondo finale stkví se opět Norina a loučí se s úspěchem s obecenstvem. Co se provedení týče, bylo v každém ohledu výtečné. Nejvíce skvěla se ovšem mezi všemi sl. *Vitali* co Norina, která při svém se objevení kyticemi a věnci obsypána byla a slavila pravý triumf osvědčíc, že jest nejen v partiích tragických (Markéta) a v sentimentálních (Linda), ale i v komických pravou mistrýní. Nevíme v skutku, čemu se máme půvabné *Vitali-Norině* více obdivovati, zdaž vděkoplňnému milostnému zpěvu, jenž podporován jsa neobyčejnou zvonkovitostí si vymáhá bouřlivého potlesku, aneb svěží, roztomilé hře, která překypuje rozmarem, naivností a zpupností. V její hře spočívá primitivní, přesná přirozenost a svěží síla. Pan *Paleček* je na-

daný umělec a rovněž tak výtečný herec, jak pěvec komických partií. Od prvního se objevení až k scéně závěreční setrval skrze všechny situace v charakteru starého skoupého podagristy Don Pasquala s podivuhodnou důsledností. V snubní slavnosti (v 2. aktu) vynikal p. Paleček trefnou mimikou a podal výraz zaraženosti a zděšenosti, když Norina se objeví co pravý ďábel sklamanému starci s velkým rozmarem. Pan Lev co Malatesta překvapil obecenstvo pěknou hrou a výtečným koloraturným zpěvem, který svědčí o stálých studiích horlivého umělce. Pan Barcal provedl svou méně vynikající úlohu slušně a vyznamenal se zvláště přednesem nešeného zpěvu jmenovitě v notturnu 3. dějství. Netřeba ani podotknouti, že veškerí solisté hlučnou pochvalou odměněni byli. Operu řídil pan kapelník Čech velmi obezřele. Co do kostumů bychom si přáli, aby se bylo užilo španělského malebného kroje, místo salonního, a konečně žádáme sl. ředitelstvo, aby dalo odstranit přec ta vrabčí hnízda z divadla, kdež pro samé solfedžování mladých vrabců vydržeti nelze. Příklad p. Böhmův je velmi plynňý. P.

* *Přijímání chovanců do školy pěvecké* na praž. konservatoři hudby. Letos budou se koncem tohoto II. půlletí poznovu přijímat chovanci mužského a ženského pohlaví do školy pěvecké. Učební běh v *pěvecké škole* trvá čtyry roky. Chovanci přijímají se toliko prozatím na dobu nejdéle jednoho roku a teprv když nabude ředitelstvo přesvědčení, že jsou chovanci co do hlasu, jakož i co do dramatického, hudebního a každého dalšího k umělecké dráze potřebného nadání a dosaženého vzdělání hlasu náležitě spůsobili, následuje skutečné přijetí spojené se zápisem či immatrikulací. Chovanci vyučují se mimo zpěv ještě následujícím odvětvím umění: theorii hudby, krásovědě a dějepisu hudby, deklamací a mimice, vlaskému a francouzskému jazyku a průvodu na klavír. Výminky, pod nimiž se chovanci přijímají: 1. Dobré hudební vlohy. — 2. Tělesně dokonale vyvinutý a hudebně vzdělávatelný hlas. — 3. Hudební a zpěvní proprava vůbec, která převyšuje základní počátky. 4. Tělesné zdraví, jakož i ušlechtilá, veřejnému vystoupení příznivá postava. 5. Dostatečné literární vědomosti. Při zvláštních vědomostech nebo zřejmých schopnostech k hudbě a zpěvu může však ředitelstvo od jednoho neb druhého z těch kterých požadavků upustiti. Žádosti týkající se přijímání chovanců dlužno nejdéle do 15. července b. r. zadati s nadpisem: *Ředitelstvu pražské konservatoře hudby* — v Praze, Staré město č. 234. V té které žádosti necht se uchazeči přiloženým křestním a očkovacím listem, pak školními či jinými vysvědčeními proukázou, že vyhoví co nejlépe těm kterým požadavkům a zároveň ať se výslovně vyjádří, že bude dostatečně postaráno o veškeré potřeby chovancovy po celou dobu vyučování a že se po skutečném přijetí o tom ten který právní úpis vystaví, konečně pak, že se v hotovosti položí knuce 80 zl. r. m., která se však svým časem vrátí. Ve 14 dnech po vypršení lhůty konkursní necht se přihlásí žadatel buď sám neb jiný v žádosti k tomu cíli zejména uvedený v kanceláři ústavu č. 234—I., kdež se mu doručí vyřízená žádost. Bližších zpráv o zařízení *školy pěvecké* na konservatoři dozvědět lze se buď ústně buď na listy frankované u ředitele ústavu, p. Jos. Krejčího (staré město č. 461), u adjunkta ústavu p. prof. Grossa (č. 234—I.), aneb u prof. zpěvu p. F. A. Vogla, (č. 570—II.)

* *Paní Heidelberg-Zadrobilková*, výtečná pianistka česká zavítala z Osěku se svým manželem do Prahy, kdež se jak se dovídáme, trvale usadí.

* *Harmonie* jmenuje se nový zpěvácký spolek v Praze, jehož protektorem jest pan Dr. Aug. V. Ambros. Týž spolek — bezpochyby že německý — vystoupí dne 24. června v hostinci „Bohemia“ na baště veřejně.

* *Pan Vojtěch Heckel*, žák p. Fr. Blažka, prof. harmonie na ústavu varhanickém v Praze, působí nyní co učitel dramatického zpěvu v Berlíně s velkým úspěchem. Tyto dni obdržel p. prof. Blažek od p. Heckla několik jeho původních skladeb, kteréž mu tento žák z vděčnosti a na důkaz hluboké úcty věnuje. Skladby syďečí a nevšedním talentu skladatelském.

* *Pan Fr. Černý*, prof. na konservatoři Petrohradském

přibyl v ponděli dne 14. června do Prahy a odebral se už po krátkém pobytu do lázní Karlovarských. Tyto dni očekávají se do Prahy ruští divadelní kapelníci p. *Ed. Nápravník*, jenž prodlívá v lázních Švalbachských a p. *Hynek Vojáček*.

* *Pan Ferd. Podhorský* engažován jest nyní pro zimní saisonu u divadla Opavského.

* *Sl. Trausilova* dostala příznivý engagement u divadla Thalie v Hamburku.

* *Pánové Antonín a Mikuláš Rubinstein* obdrželi oba císařský ruský řád Vladimírův, s nímž je spojeno ruské šlechtictví.

* *Pan Václ. Soukup*, tenorista a p. J. Dobš, bassista, oba žáci operního ústavu p. Fr. Pivody, engažováni jsou od ředitele p. Švandy ze Semčic pro zimní saisonu k městskému divadlu v Plzni.

* *Pan Karel Bendl* složil mimo operu „Břetislav“, která se na podzim provozovati bude, ještě *dva akty nové opery*, jejížto jméno je posud neznámo. Těšíme se srdečně na nové plody tohoto osvědčeného skladatele.

* *Sl. Emilii Bubeníčkové* odevzdali dne 11. června zástupcové divadelního družstva skvostný dar co upomínku na její první vystoupení ve zpěvohře „Prodaná nevěsta.“ Při té příležitosti slíbila sl. Bubeníčková, že bude po uplynutí pobostinských her sl. Vitali ještě vícekrát v českém divadle zpívat.

* *Paní Mina Normann-Nerudová* odebrala se z Londýna, kde svou čarovnou hrou na housle náramnou sensaci zbudila, do Baden-Badenu a pak do Wiesbadenu.

* *Pan Alois Hnilička*, městský kapelník v Chrudími, jenž se osvědčil mnohými zdařilými skladbami co skladatel nevšedního nadání, složil *Deset básní z dum českých* pro orchestr, sbory a sola, tak že se mohou co jednotlivé části aneb po sobě co oratorium provozovati. — Jelikož písně ty bohužel pro nepříznivé poměry nakladatelské tiskem vyjítí nemohou, je p. Hnilička ochoten je spolkům, které by je provozovati chtěly, proti zaplacení opisu poskytnouti.

* *Sl. Teresa Stolzova* slaví nyní triumfy v Parmě. Ku své benefici obrala si tam naše krajanka operu „Don Carlos“ od Verdiho a byla vyznamenána nesčíslnými ovacemi, květinami a potlesky nadšeného obecenstva. I sebe chladnější obecenstvo, píše se časopisu „Trovatore“, bylo nadšeno mistrným zpěvem sl. Stolzovy; neboť její hlas okouzluje, její zpěv hluboce dojímá a její hra uchvacuje podivuhodným způsobem.

* *Sl. Matilda Zavrtaľova*, oblíbená primadonna opery v Cosenze, obrala si k svému příjmu operu „Favorita.“ Při každém jejím se objevení na jevišti byla přijata dlouho trvajícím potleskem, jenž se zdvojnásobil po přednosu každého jejího kusu a v nadšení přešel. Četné obecenstvo vyznamenalo ji množstvím kytic, básněmi a jinými drahocennými dary. Výnos obnášel 1000 lir v hotovosti.

* *Uprázdňená místa hudebnická.* Přijmou se *dva obratní a spůsobili sopranisté* v klášteře u sv. Jakuba v Praze. Ti, kteří se o místa ta ucházejí hodlají, necht se ohlásí u p. Ad. Průchy, ředitele kůru v klášteře samém, nejdéle do 20. července buď písemně neb ústně. — Pro *Baden-Baden* hledá se na měsíc září tohoto roku úplná kapella o 40 hudebnících. Bližší zprávu podá p. Könnemann, ředitel lázeňského orchestru v Baden-Badenu. — *U Lipského městského orchestru*, jenž účinkuje též v chrámě, v koncertech Gewandhausu a v divadle, uprázdňeno jest místo *altopozounisty*. Uchazeči necht se obrátí písemně, přiloživše svá vysvědčení, k p. Jiřímu Hauboldu, sekretáři pensijního fondu orchestrálního v Lipsku (Nürnbergstrasse 9.) — Výtečný kornista, jenž zároveň umí hráti na nějaký smyčcový nástroj, najde trvalý engagement u městského orchestru v Heidelbergu. Bližší zprávu podá Fr. Haessner a H. Kröber v Heidelbergu.

Li s t á r n a.

Panu H. P. v V. Budou nám vítány. — Sl. zpěv. sp. v S. — Páně Streblový sbory obdržíte v opisu u p. F. Boučka v Praze. Jsou to: „Měsíčku“, smíšený sbor. „Klučina“ — „Slzy a vzdychání“ — „Má otčina“ ženský sbor.

Zenám českým.

Slova od Boženy Němcové, v hudbu uvedl Václav Proška.

Allegro, parlando.

Soprány

Solo

1. Že - ny če - ské, mat - ky če - ské, slib si dej - me a v něm stůjme: pro bla - ho své
 2. Muž, ach ten má meč svůj o - strý, rá - mě, sí - lu — muž má všecko; a - le ou - tlá
 3. Prvním slo - vem li - cho - ti - vým, prv - ním sladkým ce - lo - vá - ním če - ský zvuk jim

Altý.

Tutti odhodlaně *accelerando*

dra - hé vla - sti vše - cky sí - ly o - bě - tuj - me! Že - ny če - ské, mat - ky če - ské! slib si dej - me
 sla - bá že - na jen své srdce a své dě - cko. Muž ach ten má meč svůj o - strý, rá - mě, sí - lu —
 v duši vlejme s vřelým vlasti mi - lo - vá - ním. Ať z nich zrostou re - ci stat - ní ja - ko lí - py,

zponenáhla rychleji

a v něm stůjme, pro blaho své drahé vlasti všechny sí - ly o - bě - tuj - me! Ne jen muž buď hr - dý na to,
 muž má vše - cko; a - le ou - tlá sla - bá že - na jen své srdce a své dě - cko. Dí - tě! to - to jméno sladké
 ja - ko doub - ce; ať z nich máme Bře - ti - sla - vy práva hajce, zlo - by zhoubce. Že - ny české! matky české

rit. *cantando*.

Tempo I.

po *ritardando*

že dá všecko pro svou vlast; vzhůru ženy! mi též chceme na oltář svou o - bět klást.
 že - ně nebem da - ný da - r; matky! nej - draž - ší co máme, dejme vlasti v je - jí zdar.
 je - di - ná nám budiž sla - st; vy - cho - va - ti na - še dě - ti pro tu slavnou, dra - hou, vlast.